

Fül-orr-gégészek világkongresszusa

Beszélgetés dr. Ribári Ottó alelnökkel

Az egész világ egészségügyét befolyásoló nagyszabású tanácskozásnak ad ismét otthont hazánk. A tavalyi élettani világkongresszus után, holnapról egy héten át Budapesten rendezik meg a XII. fül-orr-gége világkongresszust. A tanácskozást és a hozzá kapcsolódó második nemzetközi filmfesztivált a Budapesti Nemzetközi Vásár területén holnap, vasárnap délután 5 órakor dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter nyitja meg, majd dr. Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke üdvözi a világ minden részéről hazánkba érkezett több mint háromezer kutatót és gyógyító orvost. A világkongresszus előestéjén beszélgetünk dr. Ribári Ottó egyetemi tanárral, a Szegedi Orvostudományi Egyetem fül-orr-gége klinikájának igazgatójával, a szervező bizottság alelnökével.

— Milyen előzmények után kerül sor a fül-orr-gégészek XII. világkongresszusára?

— Először 1928-ban találkoztak a világ fül-orr-gégészei, hogy kicseréljék tapasztalataikat, beszámoljanak kutatás- és gyógyító munkájuk legfrissebb eredményeiről. Úgy határoztak, hogy négyévenként rendezik meg szakmai világkongresszusukat. A második világháború nemcsak a rendszeres találkozókat szakította meg, de hosszú időre zavarokat okozott a szakemberek kapcsolataiban is. Japán kollégák kezdeményezésére 1965-ben Tokióban rendezték meg a VIII. világkongresszust, ahol megalkították a Fül-Orr-Gégészeti Egyesületet, a Nemzetközi Szövetséget, mely azóta szervezi és irányítja a tudományos programokat, a

szakemberek nemzetközi tevékenységét. Négy évvel ezelőtt Buenos Airesben döntött úgy a közgyűlés, hogy az idén Magyarország legyen a világtalálkozó helyszíne. Ezt mi, magyar fül-orr-gégészek rendkívül nagy megbecsülésnek éreztük, de egyben hatalmas felelősséget is rótt ránk.

— Milyen témák kerülnek a kongresszus napirendjére?

— A kongresszus fő tematikáit tizenegy fő csoportban tárgyaljuk meg, melyek elsősorban a fül-orr-gégészeti határterületekre koncentrálnak. Plenáris ülésen és 32 kerekasztal-konferencián mintegy 700 előadás hangzik majd el az orr- és szembetegségek kapcsolatáról; a rákos daganatok és a fül-orr-gégészeti; a gyermekgyógyászat és a fül-orr-gégészeti közös problémáiról; a fül-orr-gégészeti és immunológia; a fül-orr-gégészeti és baleseti sebészet; a fül-orr-gégészeti és patológia; a fül-orr-gégészeti és

neurologia (idegsebészet); a nagyothallók rehabilitációja; e szakma kórtani problémái; a fül-orr-gégészeti és a hangképzés (foniátria) közös területei, valamint a fül-orr-gégészeti oktatása és a szakképzésre való felkészítés témakörében.

— A kísérőprogramok hogyan kapcsolódnak a világkongresszus szakmai előadásaihoz, vitáihoz?

— Mindenekelőtt a fül-orr-gégészeti filmek világfesztiváljáról szólnék, melyet először a négy évvel ezelőtti Buenos Aires-i világtalálkozásra kapcsolódva rendeztek meg. A budapesti filmfesztiválra 120 művet neveztek, melyek közül három kategóriában — oktatófilmek, tudományos filmek, technikai kivitelezés — adják ki az arany-, ezüst- és bronzérmeteket. A kongresszushoz kapcsolódva rendezik meg a nemzetközi szövetség közgyűlését.

T. L.

Kisplasztikai kiállítás

Ma, szombaton a Múcsarnokban nyílik meg az V. budapesti nemzetközi kisplasztikai kiállítás, amelyen 28 ország 92 művészeinek több mint 380 alkotását mutatják be — jelentették be pénteken a Múcsarnokban megtartott sajtótájékoztatón.

Aradi Nóra művészettörténész, a kiállítás titkára elmondta, hogy a Művelődési Minisztérium tíz évvel ezelőtt hirdette meg első ízben a budapesti nemzetközi kiállítást, s ezzel hazánk is belépett a nemzetközi képzőművészeti tárlatok rendezőinek sorába.

A kiállítás legkiemelkedőbb alkotásait tíz egyenlő értékű díjjal jutalmazták, amelyet neves nemzetközi zsűri ítelt oda. Díjat nyert Szentirmai Zoltán is, Budapest Főváros Tanácsa különdíját Lóránt Zsuzsa kapta.

Hagyomány már, hogy a nemzetközi tárlattal egyidőben retrospektív kiállításon mutatják be egy-egy jeles magyar alkotó munkásságát; ez alkalommal az 1975-ben elhunyt Schaar Erzsébet érdemes művész gazdag életművét.

A kiállítás szeptember 27-ig tekinthető meg.

Szenti Sándorra emlékezünk

Hetvenöt évvel ezelőtt, 1906. június 20-án született Szenti Sándor, a két világháború közötti munkásmozgalom egyik hődmézvővárosi vezető személyisége. Hődmézvővárosban született, napszámos szülők gyermekeként. Kilencen voltak testvérek, elképzelhető mennyire szűkös körülmények között élt a család. Szenti Sándor 5 elemi járt. Dolgozania kellett. Tizenhárom éves korában cipészinas lett.

Tizenhét éves korától, 1923 óta vett részt a munkásmozgalomban. 1924-ben már szakszervezeti jegyzőnek választották a cipészek, csizmadíjak szakszervezetében, majd ugyanezt a munkát folytatta a jogutód bőripari munkások szakszervezetében. 1932-ben — 26 éves korában — a bőripari munkások szakszervezete helyi csoportja elnökévé választották. A nagy válság időszak volt ez, amikor a legfontosabb, egyszerűsített a legnehezebb volt bármint is tenni a munkások sorsának jobbrafordulásáért. 1932-ben belépett a Szocialdemokrata Pártba. 1934—39 között a párt-végrehajtóbizottságának is tagja volt.

A 30-as években a bőripari munkások szakszervezete helyi csoportjának elnökeként számos bérmozgalmat, sztrájkot szervezett helyben és vidéken. Különösen 1936—37-ben igen eredményesen vezette a bőrmunkások sztrájkjait. Az SZDP tagjaként részt vett a röplapok terjesztésében, plakátragasztásokban, választási agitációkban. Ezek akkoriban igen veszélyes tevékenységnek számítottak. 1944 novemberében az első között lett tagja a Magyar Kommunista Pártnak. 1945-

ben egyhetes pártiskolát is végzett. Ebben az időben a pártot képviselte a városi törvényhatósági bizottságban, és beválasztották a Nemzeti Bizottságba is. Oláh Mihály, Boros János, Zombori István és más elvtársakkal aktívan kivette részét a közéleti munkából. Minden fölül telhető megtették az élet megindításáért, és akkor már szerencsére legalisan, a különböző bizottságok tagjaként harcoltak a munkásosztály politikai és gazdasági hatalmának a kivívásáért. Szenti Sándor 1946. szeptember 3-án indítványozta a Nemzeti Bizottságban: testületileg táviratban sürgessék a kormányt, minél előbb emelje törvényerőre a malomok községeit, illetve állami kezelésbe vételéről szóló rendeletet. Tudták ezek az elvtársak, hogy nagyon sok múlik a munkásosztály gazdasági hatalmának a megalapozásán.

1946—47-ben Szenti Sándor az MKP városi szervezetének a titkára is volt, majd a városi szakmaközi bizottság titkára lett, és 1948-tól, amikor 3 hónapos pártiskolát is végzett, a szakszervezet járási titkáraként dolgozott tovább. 1951—64 között az I. kerületi pártalapszervezet titkára volt.

1956-ban részt vett az ellenforradalom leverésében, és az MSZMP megszervezésében. 1957-ben tagja lett a munkásörsgnek. Közéleti tevékenységét 1968-ban bekövetkezett haláláig folytatta.

Munkásságát a párt és a kormány magas kitüntetésekkel elismerte. Tulajdonosa volt a Munkás-Paraszt Hatalomért emlékéremnek is.

Születésének 75 éves évfordulóján tisztelettel emlékezünk Szent Sándorra, aki a két világháború közötti és a felszabadulást közvetlenül követő, tehát a legnehezebb időkben egyik jeles vezetője volt Váshelyen a munkásmozgalomnak.

Mayer Gyuláné

Néprajzosok találkozója

Kiss Lajos Kossuth-díjas néprajztudós 1881. március 13-án született Hődmézvővárosban. A centenáriumi évében a kiváló folklorista emlékére ünnepszervezetot rendeznek szülővárosában. A háromnapos emlékünnepség tegnap, pénteken kezdődött a Petőfi Sándor Művelődési Központban, Csiháda Sándorné dr., tanácselnök megnyitotta beszédével. A Kiss Lajos-emlékülésen vázolták életpályáját, fölmérték Szabolcsban töltött éveinek munkásságát, elemezték a néprajztudós és Hődmézvőváros helyi kapcsolatát. Koszorút helyeztek el Kiss Lajos szülőházánál és Török Károly sírjánál. Az évfordulóhoz kapcsolódva Váshelyen rendezte idei vándorgyűlését a Magyar Néprajzi Társaság. Itt tartják az önkéntes néprajzi és nyelvjárási gyűjtek 10. országos találkozóját.

A Magyar Néprajzi Társaság vándorgyűlése a tanya (szőrványtelepülés) és a város parasztkultúrájának differenciáltsága című témakörben két napig három szekcióban ad számot a legfrissebb kutatások eredményeiről.

Távozó, új tagok, műsorterv

Évadzáró a színházban

Egyhetes, székely, szombathelyi „munkavikendjéről” megtérve tegnap, pénteken tartotta évadzáró társulati ülését a Szegedi Nemzeti Színház. Mentés József, a MÜDOSZ helyi csoportjának titkára üdvözölte a Zenés Színház nézőterét betöltő tagságot, az elnökségben pedig a városi pártbizottságot Nagy László munkatárs, a megyei tanácsot dr. Müller Józsefné művelődésügyi osztályvezető, a városi tanácsot Bányainé dr. Birkás Mária elnökhelyettes képviselte. Előbb Pál Tamás igazgató elemezte a most lezárult évadot, majd Csanádi Géza, a városi tanács vb művelődésügyi osztályának vezetője.

A művészeti munka értékelését megelőzően Pál Tamás műszaki-technikai gondokról szót, mindenekelőtt az őszínház építkezéséről, mely lassabban halad a kelleténél. Igaz, túl nagy megpróbáltatást, speciális földadatokkal ró a kivitelezőre, a színháziak mégis elsődrendű földadatként kezelik, s legkésőbb 1985-ig szeretnék visszaköltözni. Az egyéb kiszolgálóépületek helyzete sem rózsás; az asztalosok Csongrádi sugáruhi műhelyét például be kellett zárni, életveszélyes. Nehézségei a színházi üzemelés általános korlátait is meghaladják, s jó lenne, ha a velük szemben tanúsított szigor a felettes hatóságok azokról iránt is érzékeltetnék, akiknek a színház is ki van szolgáltatva — hangoztatta. A művészi munkáról elmondta, ez a szezon több sikert hozott, mint kudarcot. A prózai társulatnál egyértelmű sikerként könyvelte el O'Neill Utazásának, a Paraszt-Hamletnek, Goldoni: Két úr szolgájának előadásait, a főiskolások megjelenését, Ruszt József tevékenységét, valamint a régi szegedi színészek alakításait. Az is igaz viszont, hogy a Cenci-házat és a Goldoni-darabot nem tudták kijátszani annyi előadásban, ahogyan tervezték; komoly áldozatokkal járt Szegeden tartani a főiskolásokot, a Holló és sajtó bemutatóját kudarcos emlegetik, s vitathatóan ítélik meg a Gólemnek, valamint a Turandot hercegnőnek értékeit. Kiderült, a prózai társulat akkor tud eredményesen dolgozni, ha kellő művészeti irányítással létrehozza a maga műhelymunkáját. Ezt az elméletileg tudott tételt gyakorlatban is bizonyította az idei évad, mely a szélsőségek évada volt. Az operettiről szövege elmondta Pál Tamás, a Mikádóról megoszlanak a vélemények: egyesek a darabot utasítják el, s az előadást dicsérik, mások éppen fordítva. Tény: ez a darab ilyen előadásban nem nyerte el a közönség tetszését. Szem-

ben a Bob herceg talán gyengébb előadásaival. Az operaszínház hosszú éve óta prosperál, sikerei nem véletlenek. Zenei színvonalja megbízható, és sikerült kialakítania egyfajta realista drámai játéktípusát. Errekes módon a három premier közül éppen azt a Trubadurt rangsorolta, művészi értékeit tekintve, harmadiknak az igazgató, amellyel külföldön nagy tetszést arattak. Idehaza inkább a hibái domináltak, esetlegeségei. Egyértelmű siker volt viszont a Simon Boccanegra, valamint Kovach Andor Medea-ja, illetve a Gianni Schicchi, egy műsorban. Az 1980/81-es évadra újra divatba hozott gálaestek beváltották a hozzá fűzött reményeket, kitűnő propagandát jelentettek a színháznak. Beszélte még Pál Tamás a művészek és az operatársulat vendégjátékairól; azoknak szakmai és morális kihatásairól a színházon belül, a sokat bírált szervezési részleg működéséről, ahol a fiatal munkatársaknak mentsegeik is akadnak bőven, s kétségtelen, előadásokénti átlagban több nézőt hoztak be a színházba, mint tavaly.

Csanádi Géza szerint eseményekben gazdag, sok kockázattal, bizonytalansági tényezővel járó évadot zár a színház, számos eredménnyel és hiányossággal. Az eredmények közé sorolta Ruszt József művészeti tanácsadó közreműködését, az operatársulat első hosszabb nyugati turnéját, a táncgyűttes első önálló produkcióját, a „stagnálás helyenként a visszalépés, a gazdálkodásban, üzemelésben, közönségkapcsolatokban — a színház működtetésének egészében mutatkozik.” A színház költségvetését hosszú idő óta csak a tanácsi többségbevitelből lehetett egyen-

súlyban tartani, s ezért állami támogatását 3 millió forinttal emelték, ami így jelenleg 21 millió forint. A költségvetésből több mint 4 milliót kellene garantálnia a bevételnek, s ezt évek óta nem tudták teljesíteni. A gazdálkodásban sem használták föl tervszerűen, előrelátóan a rendelkezésre álló eszközöket. A városi tanács vb művelődésügyi osztályának vezetője kitért az egyes produkciók értékelésére is, végezetül pedig a rekonstrukcióról szót. Hangoztatta, a szükséges anyagiak rendelkezésre állnak, előreláthatóan a teljes kiviteli tervdokumentáció is elkészült az eszterő végére, s fölkérték az Eptési és Városfejlesztési Minisztériumot, hogy működjk közre a rekonstrukció mielőbbi sikere érdekében.

Az évad végén nyugállományba vonul Szalatsy Istvánné, Harmath Éva, Marosi Károly, Mezey Károly, Eltávozik a színházról Darida Miklós, Zsigovits Gábor, Lőrinczy Éva, Nagy Mari, Lakatos István Jankovics József, Pilinyi Márta, Vághelyi Gábor, Gedai Mária, Szűcs Gábor, Szabó Erzsébet, Nagy Éva, Süli Ildikó, Szabó Edit, Maksa Sándor, Farkas Tibor. Mellékfoglalkozásban köt szerződést Varsányi Mária. A színház új tagjai: Császár György, Deák Éva, Halasi Imre, Karancz Katalin, Bogár Zsolt, Nádházi Péter, Nemcsák Károly, Szalma Tamás, Forgách Péter, Laczi Julianna, Csepeli Sándor, Quintus Konrád, Tóth István, Kulcsár Lajos, Belohorszky Sára, Ek Erzsébet, Varga Mátyas, Kovács Kristóf, Merza Gábor.

A jövő évadra tervezett műsor, Opera, Verdi: Nabucco, Puccini: Tosca, Szőnyi—Szakonyi Adáshiba és Monteverdi: Orfeo. Operett. Fényes Szabolcs—Harmath Imre—Romhányi József: Maya, Fall Leó: Sztambul rózsája, Kálmán Imre: A montmartre-i ibolya. Próza. Shakespeare: Cymbeline, Fratti: Az áldozat, Bibiena: La Colandria, Whiting: Ördögök, Gorkij: Zikvok, Paso: Ön is lehet gyilkos, valamint egy új magyar dráma.

N. I.

Műsorajánlat

A szegedi amatőr dzsessztábor gálakoncertjét rendezik meg ma, szombaton este 8 órakor a Bartók Béla Művelődési Központban. Közreműködik a Szegedi Dzsesszkvintett, továbbá a tábor oktatóiból alakult együttes: Lakatos (Pecek) Géza — dob, Dresch Mihály — szaxofon, Lattman Béla — basszusgitár, Fekete István — trombita, Tornóczky Ferenc — gitár, Szaniszló János — zongora. Holnap, vasárnap délután fél 11 órakor a November 13. Művelődési Házban a táborban részt vett együttesek és zenészek dzsesszmatiné rendeznek.

Horvát-dizskó lesz ma, szombaton délután 6 órai kezdettel a KSZV Victor Hugo utcai klubjában.

Az 1978 nyarán hatodik alkalommal Bács-Kiskun megyében, Baján és Kalocsán megrendezett Duna menti folklorfesztiválról készített filmjét mutatja be a szegedi körzeti stúdió holnap, vasárnap 13 óra 55 perckor a televízió 1-es programjában. Ez a rendezvény az egyetlen olyan seregszemle hazánkban, amelyre csak eredeti, hiteles folkloranyagot bemutató külföldi és magyar együttesek kapnak meghívást. A film készítői a fesztivál kalocsai eseményeit örökítették meg.

Elekes Zsuzsa orgonaestjét rendezik meg az Országos Fil-

harmónia június 22-én este 8 órai kezdettel a domban. Közreműködik: Kenesey Gábor (ének). A műsorban többek között Bach, Liszt és Mendelssohn művei szerepelnek.

Szegedi költő, a József Attila-díjas Simai Mihály lesz a kiskislovák műsorának, a Nyitnikéknek vendége június 22-én 10 óra 5 perces kezdettel a Kossuth rádióban.

Viharsarok — három tételeben — ezzel a címmel jelentkezik június 23-án a szegedi körzeti stúdió műsora a televízió 1-es programjában. A résztvevők elbeszélései alapján az 1929-es törvényhatósági választásokról, az 1936-os póhalmi földfoglalásról és az 1937-es gyopárosi eseményekről számolnak be a nézőknek.

A Művelődési Minisztérium és a Magyar Rádió „Szép vagy Alföld...” címmel rendezett műveltségi játékának második elődöntőjét közvetítik a szegedi Somogyi-könyvtárból és a cegédi művelődési központból június 24-én 19 óra 15 perckor a Kossuth adón. A játékban Szeged 8 tagú csapatjai szerepel, a csapat tagjai — helytörténeti, hiteles folkloranyagot bemutató külföldi és magyar együttesek kapnak meghívást. A film készítői a fesztivál kalocsai eseményeit örökítették meg.